

KOMUNIKAT PRASOWY

O aktualnym etapie prac nad nową perspektywą UE, o konieczności zachowania instrumentu ZIT/RIT w dotychczasowej formule i podziale środków pomiędzy krajowe a regionalne programy operacyjne w perspektywie 2021-2027 rozmawiali samorządowcy w Częstochowie. W trakcie dyskusji z udziałem europosłów wybranych z terenu woj. śląskiego przedstawili też swoje oczekiwania względem nowej perspektywy unijnej, zwłaszcza potrzebę zwiększenia środków EFRR przeznaczonych na rozwój obszarów miejskich. Podczas spotkania wybrzmiały też ponownie kwestie związane z aktualną kondycją finansową samorządów lokalnych.

8 listopada br. w Częstochowie odbyło się kolejne posiedzenie Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Istotnym poruszonym tematem było **finansowanie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w kolejnej perspektywie UE** na lata 2021-2027. Zasadniczy postulat samorządów lokalnych w tej sprawie przedstawił podczas posiedzenia p. Krzysztof Matyjaszczyk, Wiceprzewodniczący Związku, Prezydent Częstochowy:

- *Wnioskujemy do Rządu RP o zwiększenie wkładu finansowego do poziomu minimum 10% środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację narzędzi terytorialnych w ramach Celu Polityki 5 – Europa bliżej obywateli. Miasta i ich obszary funkcjonalne zmagają się z szeregiem problemów gospodarczych, społecznych i klimatycznych, co wymaga wspólnego, skutecznego i konsekwentnego podejścia. Zwiększenie środków finansowych na instrumenty terytorialne związane z rozwojem miast i obszarów funkcjonalnych przyczyni się do realizacji działań integrujących różne dziedziny. Co więcej, umożliwi współpracę sektorową instytucji publicznych, jak i wdrażanie eksperymentalnych rozwiązań, które będą mogły wspierać założenia strategii rozwoju na poziomie lokalnym – powiedział.*

W przyjętym w trakcie posiedzenia stanowisku w omawianej sprawie Zarząd Związku zwraca uwagę na potrzebę wspierania różnorodnych form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, która wynika z zauważalnych różnic w rozwoju kraju na poziomie regionalnym i subregionalnym oraz z szeregu problemów społeczno-gospodarczych.

- *W naszym stanowisku podkreślamy rolę związków międzygminnych jako podmiotów wspierających terytorialne zorientowanie interwencji. Przeprowadzona dotychczas ocena funkcjonowania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych/Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (ZIT/RIT) w obecnej perspektywie unijnej wskazuje, że takie rozwiązania mogą prowadzić do dalszej terytorializacji polityki publicznej prowadzonej przez samorządy lokalne – wyjaśnił p. Krzysztof Matyjaszczyk.*

W trakcie posiedzenia p. Mieczysław Kieca, Prezydent Wodzisławia Śląskiego, członek Zarządu Związku poruszył finansowe aspekty funkcjonowania samorządów lokalnych:

- *Trudną sytuację finansową gmin i powiatów poruszyliśmy podczas ostatniego posiedzenia KWRiST. Wniosek z niej jest następujący, większe miasta i gminy próbują przesunąć środki finansowe w budżecie i ciąć koszty związane z inwestycjami. Jednak w przypadku mniejszych gmin, zwłaszcza gmin wiejskich, małych miasteczek czy nawet gmin średniej wielkości obecnie pogarszająca się kondycja finansowa może doprowadzić do **braku możliwości realizowania podstawowych zadań**, a nawet takich zobowiązań jak wypłaty wynagrodzeń. To jest szczególnie niepokojące zjawisko, z którym niedługo będziemy zmuszeni się zmierzyć – powiedział.*

Po posiedzeniu Zarządu Związku odbyło się spotkanie z posłami do Parlamentu Europejskiego z terenu województwa śląskiego. W jego trakcie omówiono kwestie związane z nowym okresem programowania UE na lata 2021-2027. Do zagadnień tych wprowadził p. Piotr Kuczera, Przewodniczący Związku, Prezydent Rybnika:

- *Bardzo ważna jest wymiana informacji pomiędzy samorządem lokalnym a Rządem RP i polskimi parlamentarzystami, co często podkreślamy. Jednak równie istotne są spotkania z udziałem polityków, którzy w naszym imieniu podejmują decyzje w Parlamencie Europejskim. To, co dzieje się na **szczeblu unijnym**, zwłaszcza w kontekście finansowym, ma **bezpośrednie przełożenie na rozwój gmin i powiatów** – powiedział.*

Zgromadzeni samorządowcy w pierwszej części spotkania przedstawili oczekiwania i priorytety z punktu widzenia samorządów lokalnych województwa śląskiego. Dyskusję na ten temat rozpoczął p. Jan Olbrycht, Poseł do Parlamentu Europejskiego:

- *Kilka dni temu odbyło się spotkanie tzw. przyjaciół spójności, czyli grupy premierów rządów państwa, które chcą bronić polityki spójności. Pamiętajmy jednak, że najpierw musi **zapaść jednomyślna decyzja rządów i PE w sprawie nowego budżetu UE**, a dopiero w drugiej kolejności ta odnosząca się do rozporządzeń związanych z między innymi polityką spójności. Aktualnie **Komisja Europejska wskazała kilka priorytetów na przyszłość**, czyli politykę obronną i azyłową oraz ochronę granic. Po drugie KE postuluje utrzymanie finansowania badań naukowych na dotychczasowym poziomie i zmniejszenie środków dedykowanych polityce spójności o 12 % i ich ograniczenie w zakresie polityki rolnej – powiedział.*

W swoim wystąpieniu odniósł się też do **formuły ZIT/RIT** zwracając uwagę, iż jest to kwestia będąca w kompetencji Rządu RP. Ich przyszły kształt i zakres będzie też częściowo uzależniony od realnych możliwości finansowych samorządów lokalnych.

- Teraz jest czas na prowadzenie **negocjacji dotyczących różnych unijnych instrumentów finansowych**, zarówno w skali UE, jak i krajowej. Ponadto trzeba brać pod uwagę dwa scenariusze związane procedowaniem nowego budżetu UE i przygotowywaniem odpowiednich regulacji prawnych w tym zakresie. Wariant optymistyczny zakłada, że odpowiednie rozporządzenia pojawią się w połowie 2020 r. Scenariusz mniej pozytywny sugeruje, że pojawią się one dopiero w trakcie prezydentury niemieckiej, czyli w styczniu 2021 r. Trzeba też podkreślić, iż mamy dziś stosunkowo niskie wykonanie działań zaprogramowanych w ramach dotychczasowej polityki spójności. W przyszłym roku wyniesie ono prawdopodobnie ok. 50 procent – dodał p. Jan Olbrycht.

Jan Olbrycht podniósł też kwestię zmian klimatycznych, które będą wspólnym mianownikiem wszystkich polityk unijnych w przyszłości. Zapowiedział, że w ciągu kilku tygodni **KE przedstawi** szczegółowe założenia tzw. **Green Deal**, czyli porozumienie w sprawie działań związanych ze zmianami klimatu.

O znaczeniu wspólnego stanowiska w kwestiach środowiskowych w swoim wystąpieniu mówił p. Marek Balt, Poseł do Parlamentu Europejskiego:

- Zacznę od tego, że generalnie rozmowy, które aktualnie odbywają się na forum KE i PE nie napawają optymizmem. Zapowiadane są **liczne cięcia środków finansowych**, wobec czego zdecydowanie protestujemy. Niezależnie od opcji politycznej wszyscy europosłowie z naszego regionu mówią tym samym głosem w sprawach **klimatycznych** i związanych ze zmianami **systemu energetycznego** województwa śląskiego. Wspólnie będziemy zabiegać o te kwestie, tak aby w naszym regionie była możliwa rzeczywista i sprawiedliwa transformacja - powiedział.

Z kolei p. Dariusz Michalski, mecenas reprezentujący p. Izabelę Kloc, Posła do Parlamentu Europejskiego w trakcie spotkania odniósł się do postulatów przedstawionych przez zebranych samorządowców:

- **Postulaty** zawarte w stanowiskach przyjmowanych przez samorządy lokalne zrzeszone w Związku są aktualnie analizowane przez Panią Posel. Na tej podstawie zostaną wypracowane opinie oraz stanowiska, które następnie zostaną przedstawione na **forum Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego**. Zasadniczym celem aktywności p. Izabeli Kloc w aktualnej kadencji będzie obrona interesów województwa śląskiego w decyzjach w zakresie energetyki i ochrony środowiska, które podejmowane są w PE – powiedział.

ŚZGiP – jest największą regionalną organizacją samorządową w Polsce, zrzeszającą obecnie 137 jednostek samorządu terytorialnego z woj. śląskiego (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), jego misją jest służba na rzecz dobra publicznego w województwie śląskim poprzez wspieranie społeczności i samorządów lokalnych (www.silesia.org.pl).